

E duminică.

În România, țara ta rămasă în urmă, e rar duminică. Eu și Raluca ne învârtim în jurul unei măsuțe din sufragerie, aflată dintotdeauna într-un echilibru precar. Ne rotim până amețim și vedem steluțe colorate. Vedem identic. Știu sigur asta pentru că ne spunem ce vedem: biluțe aurii, roșii, verzi, apoi ca niște artificii și la final un fel de fumuriu, ca o explozie de cenușă. Când ne învârtim nu mai cotează că suntem mioape (adică nu vedem bine la distanță). Închidem ochii și vedem o lume fantastică, lumea de dincolo de retină. Continuăm să o facem până simțim că ne e greață. Vezi?

Și nouă ne place să ne testăm limitele. Și nu ne e frică. Plus că e secretul nostru.

Să fii un secret e o formă de curaj.

Știu că și tu ești miop, pentru că așa i-a spus Memi oftalmologului când a întrebat-o:

„Aveți în familie cazuri de miopie foarte progresivă?”

„Da, tatăl lor”.

„Aha, deci e o moștenire genetică”.

Atunci, nu știi de ce, m-am simțit foarte mândră de noi trei. Împărțeam ceva, eram deosebiți, unici cumva, cel puțin în familia noastră. Probabil că fie în America nu îți spune nimeni „aragaz cu patru ochi”. Aici lumea e mai crudă, mai sălbatică. Oamenii se simt bine dacă fac un pic de rău. Se simt activi sau... utili. Dar Buni ne zice de fiecare dată să nu punem la suflet căci „gura lumii e slobodă și n-o astupă decât pământul”. Uneori, când sunt într-o pasă mai proastă aș vrea să se ridice un mal mare de pământ și să închidă gura asta a lumii care spune toate adevărurile care dor și deschide toate rănilor nevindecate.

Și sub acest mal feroce aș vrea să se nimerească și Ceaușescu cu tot neamul lui. Îl urăsc. El ne-a despărțit de tine. Îl vreau mut. Îl vreau mort. Dacă aș vedea bine la distanță l-aș omori eu.

2

Dragă tată,

Îți jur că ai fi mândru de noi. Avem 4 ani și deja știm să citim, să scriem, să socotim, știm ceasul și mai multe poezii pe de rost. În fiecare dimineață, avem lecții cu Buni. E bunica mamei noastre, născută în 1907 în Boiu, un sat din Ardeal. Nu ți-o amintești, nu-i așa? Ei, lasă că îți mai povestesc eu despre ea. Are numai 4 clase, dar e atât de deșteaptă și de sigură pe ea. Închipuiește-ți că odată un bărbat cu geantă diplomat i-a spus niște vorbe urâte. Dar Buni nu s-a pierdut cu firea și i-a zis „Fi-re-ai tu să fii de nesimțit, că numai coarne vă mai trebuie că în rest sunteți animale! Păcat de geanta pe care o ai!”. Animalu' s-a înroșit tot. Buni e foarte mândră de atitudinea ei și spune că „nu lasă pe nimeni pe datorie”.

Chiar nu ți-o amintești? Ciudat, ea te ține minte deși te-a văzut o singură dată și tu erai cu spatele. Ce-ți poate spune spatele unui om? Cu toate astea o invidiez sincer că te-a văzut. Am mare încredere în Buni. Dacă ea spune că te-a văzut înseamnă că există cu adevărat.

Mi-e dor de tine, tată. Cred că cel mai dor în viață îți este de ce nu vei putea avea niciodată. Dar eu tot mai cred că ne vom întâlni. Am atâtea să-ți povestesc. Mă opresc un pic. Îmi lăcrimează ochii.

*

Momentul nostru de maximă libertate e seara, în pat, înainte de a adormi. Eu și Raluca am inventat un joc: fieca-

re-și imaginează că tatăl ei este cineva, o personalitate, un actor sau un cântăreț. American, desigur. Și că avem o viață îndestulată, dulciuri, salam de Sibiu în fiecare zi (nu numai de Revelion), haine colorate, adidași albi-albi, că purtăm lentile de contact și multe alte prostii. Amândouă alunecăm în vis imaginând situații din rarele filme americane pe care le vedem la TeleCinemateca. Și dimineața ne povestim „ce ni s-a mai întâmplat”, ce aventuri am închipuit în familia noastră ficțională. Raluca nu știe că eu sunt nevoită să încropesc ceva pe loc. Și asta pentru că serile nici nu apuc bine să mă plasez în filmul ideal că-mi și imaginez că tatăl meu ești tu. Suni la ușă, eu pun taburețul din hol în dreptul vizorului, te văd, inima îmi bate tare și – deși toată lumea e acasă – prefer să nu anunț pe nimeni. Să fii eu prima care-ți deschide, care te întâmpină, care îți zâmbeste și-ți spune „Tatăăă, bine ai venit! Te-am așteptat atât de mult. Nu suntem supărate pe tine. Nu am fost niciodată. Niciodată!”.

Nici măcar în visul meu din fiecare seară Ceaușescu nu e mort.

3

Într-o zi Buni ne-a mărturisit că se roagă în fiecare dimineață și seară pentru noi. Spune „Ajută Doamne și acești copii căci nu au tată”. Mi-a venit să plâng. De milă. De mila noastră, a lui Buni și a României pentru că nici pe ea nu o iubeste nimeni. Așa simt eu. Toți cei care ne intră în casă nu zic nimic frumos despre ea.

Buni spune dimineața și seara câte cinci rugăciuni: Tatăl Nostru, Crezul, Împărate Ceresc, Sfântă Treime și Îngerușul. Vor avea ele forța de a aduce în mintea ta un gând de drag pentru noi? Chiar, tu te mai gândești la noi? Eu pun pariu că

da. Cred că ești curios cum arătăm, dacă semănăm între noi și dacă semănăm cu tine. Buni ne-a spus că știe precis că înainte de a pleca, tu ți-ai exprimat dorința ca noi să nu fim nevoite să purtăm ochelari, să avem umor și să ne placă muzica. Tată, suntem moarte după muzică, nu scăpăm nicio emisiune de dedicații la radio, știm pe de rost melodiile Angelei Similea și ale Corinei Chiriac, dar preferata noastră este Olimpia Panciu pentru că seamănă cu Memi, are părul lung și degeaba vrea să pară veselă, căci se vede că e străbătută de o tristețe. În fine, poate nu chiar tristețe, o melancolie. Dintre băieți, în topul nostru e Aurelian Andreescu și melodia lui „Tu ești primăvara mea”, pe care ne imaginăm că tu i-o dedici lui Memi, apoi o înviți la dans și deși nu vorbești unul cu celălalt, tăcerea dintre voi sparge pereții în mii de stele colorate ca cele pe care le vedem eu și sora mea când ne învârtim în jurul măsuței fragile din sufră.

A răsărit o Lună așa de luminoasă. Peste vreo șapte ore – cu puțin noroc – o vei vedea și tu, așa că ți-o trimit cu tot cu cea mai dulce bezea.

4

Azi am surprins-o pe Memi plângând.

Fuma în colțul ei obișnuit de la fereastră în bucătărie.

Nu am întrebat-o ce a pățit.

Știi de ce? Pentru că am simțit că nu vrea să vorbească cu mine despre asta, bănuiesc că din cauză că nu sunt suficient de matură pentru a o ajuta cu un sfat, dar și pentru că povestindu-mi, ar fi ajuns să plângă și mai tare. Așa că am preferat să mă prefac că nu îi observ nasul infundat, ochii înlăcrimați și obrajii roșii. Ca să o fac să râdă i-am povestit că iar a sunat Calapancea și l-am păcălit că Mama Jeni nu e acasă. Pe Mama

Jeni știi că o știi. E mama lui Memi și fiica lui Buni. Și ea locuiește cu noi.

A, să îți povestesc de Calapancea. Asta e un nene care a lucrat cu Mama Jeni la Select, fabrica de cravate unde ea era desenatoare și el ceva Șef. Acum e pensionar, soția lui a murit, așa că îi face mamei Jeni un soi de curte. Ea spune că o bate la cap așa că noi mințim că ea nu e acasă. Dar azi am dat-o în bară urât de tot. Deși e 9 seara, i-am zis că e la piață. S-a supărat rău, dar știu că tot va continua să telefoneze. Singur e foarte greu. În singurătate necunoscutul se dublează și toate sfârșiturile par înfricoșător de aproape. Ca Fata Morgana despre care sigur ai auzit.

Oare Memi plângea pentru că se gândea la tine? Poate azi e chiar ziua ta. Pentru orice eventualitate îți spun La mulți ani, mi-e dor de tine, te iubesc și te aștept. Și Raluca la fel. Nu vorbim despre asta dar – ce naiba – suntem gemene monozigote. Niște gemeni așa de gemeni ca noi nu se consultă pe niște chestii de la sine înțelese. Să ne visezi!

5

Dragă tată,

Pentru că nu știu de fapt dacă, înainte de a părăsi România, ai ajuns să cunoști toate rudele noastre, mă gândesc că ar fi momentul să spun cine ne crește pe noi (mă rog, e un fel de a spune, cine ne e alături, pe cine am deschis ochii). În afară de Memi, Mama Jeni și Buni, mai avem o bunică. Este soacra Mamei Jeni, adică mama fostului ei soț Mircea care a murit cu doi ani înainte de a ne naște noi, la doar 44 ani. Pentru a o deosebi de Buni, noi îi spunem Mamaie, dar și pentru că așa ne-a impus ea „E mai civilizată, mai urban”. Între Mamaie și Buni e o rivalitate nu îndeajuns camuflată de ambele. Buni o

consideră pe Mamaie o îngâmfată și-o zgârcită, care nu și-a iubit nici bărbatul, nici copilul și nici pe Mama Jeni pe care, cât ea și Mircea au stat cu socrii, a chinuit-o și umilit-o pe motiv că e „ca orice ardeleană, hoasă de cur” (scuze).

Mamaie locuiește la curte, la câteva stații de noi și are ceva stofă de afaceristă, pentru că având 400 m de teren boltiți cu vișă de vie face vin pe care îl vinde „la blocuri”, prin intermediul lui Domnescu, un tip care lucrează prin Armată, ceva magazinier, și își ține mașina, o Lada, în curte la Mamaie. În plus, pe perioade destul de scurte de timp, Mamaie închiriază camera din față unor bărbați tineri, studenți sau muncitori. Noi nu știm ce chirie le percepe. Buni spune că își mai rostuieste de o pensie, plus ce câștigă din vin și vișinată. Că și vișinată face.

La Mamaie mergem numai duminică. Dar vorbim mereu la telefon, atunci când ne lasă cuplajul. Cuplajul sunt sigură că știi ce e. Adresa este Strada Sergent Bonea Marin, mai mult ca sigur un erou al unuia din cele două războaie, îți dai seama. Presupun că Marin e numele de botez. Cine știe câte lacrimi au vărsat rudele lui atunci când au aflat că a murit. Așa cum l-a plăns și Buni pe cumnatul ei Traian care a „rămas” pe frontul rusec, a pierit acolo și nici mormânt nu și-a agonisit fiind atât de departe de satul lui din Ardeal. Marin Bonea poate fi fericit. El are o stradă care-i poartă numele.

„Nu te mai bățâi! Nu te mai juca cu aia! Nu mai târșâi picioarele! Nu mai plescâi! Măăăăi, îmi rupeți poarta, dați-vă jos de-acolo!”

Hm, nu ne simțim prea confortabil la Mamaie. Mereu pare că facem ceva ce nu se cuvine sau nu e oportun sau nu ni se potrivește. Și totuși la plecare suntem triste căci o lăsăm pe un fel de taburet din piatră, la intrarea în casă. Ne privește îndelung până dispărem și îmi imaginez că atunci îi pare tare-tare rău că ne-a făcut toată vizita observații. De asta o iert de fiecare dată și mă rog în fiecare seară pentru ea. Bine, e mai în coada

listei după tanti Lucreția despre care îți voi povesti în scrisoarea următoare.

6

Strada Pascal.

În familia noastră toată lumea pune accentul pe primul „a”. Nu mai știi cum și de la cine am aflat că accentul corect este pe ultimul „a” și că de fapt numele complet al străzii pe care locuiesc Tanti Lucreția și Unchiul Nae e Blaise Pascal. O stradă umbroasă, liniștită care acum în anii '80 trăiește sub amenințarea demolărilor lui Ceaușescu. Cuplului prezidențial nu-i plac ulițele, penumbra, poezia, copacii seculari, casele mici, nimic din ce e vechi. M-am tot întrebat de ce. Poate că asociază tot ce nu e grandios, granitic și proaspăt vopsit cu bătrânețea sau cu moartea.

Să nu mă înțelegi greșit. Am încetat demult să încerc să-i înțeleg și cu atât mai puțin să îi absolv. Îi urăsc. Din cauza lor tu nu ești aici, iar eu tânjesc să mergem împreună în vizită la tanti Lucreția, pe strada cu nume de erou romantic, cel care a spus că omul e „o trestie gânditoare”. Mă rog, în principiu trestie, și în și mai principiu gânditoare.

La Tanti Lucreția am băut prima dată cafea, șpriț și socată. Fiica ei, Lenuța și soțul acesteia, Buby sunt nașii mei de botez și ai Ralucăi. Sunt stabiliți în RFG, la Munchen, de fapt într-o comună de lângă, ceva imposibil de pronunțat. Ei au plecat în Germania în speranța că acolo Buby se va lăsa de vodcă. Știi că nemții preferă berea. De când e în Occident, tanti Lenuța a devenit Rik. Rik și Buby au plecat „cu acte în regulă” din România, au renunțat la cetățenie și la apartamentul proprietate personală și... gata. Ei vin cam o dată pe an în țară încărcăți cu salam, sucuri și gumă de mestecat.

Tu de ce nu vii? Nu trebuie să ne aduci nimic. Vino tu pur și simplu. Aș renunța la toate bomboanele din lume dacă asta te-ar aduce lângă noi. Și Alex, un prieten vechi al lui Memi e stabilit în America, chiar acolo unde ești tu, în Los Angeles, și vine să-și vadă mama mai mereu. Eu cred că pe tine nu te lasă să vii, pentru că așa ai promis. Dar să știi că mie odată Buni mi-a zis că nu e păcat să nu-ți respecti cuvântul dat dacă gestul tău ar face pe cineva fericit. Iar eu aș fi atâââat de fericită. De un catralion de ori mai fericită decât atunci când mamele noastre ne-au cumpărat în sfârșit mingea aia galbenă de 35 de lei de la magazinul de jucării. Chiar dacă ne-au dat-o pe ultima care era mai desumflată de cât stătuse în vitrină, noi tot am fost fericite. Uneori mi-aș dori să vii fie și pentru câteva ore. Fie și numai ca să ne spui că nu vrei să ne mai vezi niciodată. NICIODATĂ.

Mi-e frică de niciodată. Niciodată este Bau-Baul meu.

În fiecare duminică, eu, Raluca și Buni mergem la cimitir. Morții noștri sunt împărțiți. Tatăl lui Memi – Mircea – și bunica lui sunt într-o parte, iar grosul familiei Vasilescu, adica Coana Vasilica (ea e străbunica mamei noastre), soțul și o parte din fiii ei în altă parte. Mortul nostru preferat este Mircea. În primul rând pentru că a murit tânăr, la doar 44 de ani și – din ce spune Buni – era un om foarte sensibil. Din fotografia ovală ne privește un chip sobru, în care ne chinuim să identificăm trăsăturile lui Memi sau ale lui Mamaie, mama lui. Aprindem lumânări ne facem cruce și apoi stăm puțin la umbră. Cum nu avem o băncuță la mormântul „nostru”, stăm la marginea unui mormânt străin și vorbim de trecut, iar Buni și plâng puțin. Eu cred mai ales pentru că îi e dor de părinții ei, de satul din Ardeal și de tinerețea primilor ani în București, „la stăpân”.

Până la ieșirea din cimitir ne oprim la mormintele celebrității: Fărămiță Lambriu, Luigi Ionescu, ale țișanilor bogați, și obligatoriu la mausoleul celor doi elevi care au murit trăzniți

de fulger pe când se aflau într-o tabără la munte. Aveau cam 9 ani. Îi privesc îndelung în fotografiile lor de pionieri cu cravate roșii la gât. Pe mormânt sunt niște cale albe. Întotdeauna. Știi? Cala e o buruiiană de fapt. Memi spune că sunt flori aducătoare de ghinion. Noaptea îi visez pe cei doi băieți îmbrăcați în cămăși lungi albe, doi îngeri jucând șotronul. Nu par foarte fericiți.

7

Dragă tată,

Sigur că m-am tot întrebat de ce în familia noastră bărbații sunt o raritate.

Străbunicii noștri, soții lui Buni și Mamaie au murit, bunicul nostru, tatăl lui Memi, de asemenea. Unchi nu avem. Nu știi nimic despre familia ta. Cred că părinții tăi trăiesc, dar nu cred că vor să știe de noi. Dintre toți bărbații „necesari” într-o casă, tu mi-ești cel mai necesar. Și de multe ori pun bărbații care ne calcă pragul în chip întâmplător să joace rolul tău. Atâta cât să îmi pot imagina cum ar fi dacă... Evident, ei nu știu. Totul se petrece în mintea mea. Dar știu că e ceva pseudo, o invenție caraghioasă și neverosimilă, un demers ridicol și inutil care până la urmă ajunge să mă deprime. Și atunci ies pe balcon, mă ascund după ficus și plâng. De fapt jelesc. Așa ca la mort. Pentru că nici măcar nu știu dacă trăiești. Și dacă trăiești dar în viața ta nu e loc și pentru mine, cu ce m-ar ajuta că trăiești?

8

Cel mai disponibil tovarăș de joacă al Ralucăi e un copil surdomut. E șaten și are ochii albaștri și – spre deosebire de

mine – e mereu gata să se joace de-a ce are chef Raluca. Ea se joacă băiețește, fotbal, alergări. O pun să îmi promită că după ce jucăm „pase”, ne vom juca și cu păpușile. Îmi promite de fiecare dată. De fiecare dată o cred. De fiecare dată nu se ține de cuvânt. Dar nu mă pot supăra pe ea.

Marea distracție a copiilor din fața blocului e să ne pună să ne amestecăm și apoi ei să ghicească care e Raluca și care e Răzvana. Raluca îmi spune mereu că nu are sens să ne schimbăm locurile, oricum cel care urmează să „ne ghicească” e cu ochii închiși, deci nu va ști că noi de fapt nu ne „amestecăm”.

Dar mie nu mi se pare corect.

Și, în plus, îmi place să mă învârt, ca și cum m-aș roti într-un bol uriaș ca la Loto Pronosport. Mi-ar plăcea să uit că eu sunt eu și ea e ea. Exact ca atunci când ne uităm pe fotografiile cu noi mici-mici și numai Memi poate spune care e una și care e cealaltă. Deși eu nu o cred 100% pentru că prea plâng numai eu în toate. Atunci când o întreb „Dar de ce plângeam?”, îmi răspunde invariabil „Cine mai știe? Tu plângeai mereu”. Poate știam ceva. Ceva ce între timp am uitat. Sau ceva ce nu mai contează atât de mult.

*

Au venit cu Recensământul pentru cei care intră în toamnă în clasa I. Noi suntem născute pe 1 și 2 septembrie deci ni se acceptă să mergem la școală la 7 ani și un pic. Raluca a venit pe lume cu un sfert de oră înainte de miezul nopții, iar eu după ora 0, așa încât s-a considerat că am trecut în altă zi, de asta suntem două gemene care seamănă perfect, dar sunt născute în două zile diferite. Dincolo de exotismul chestiei, e cumva corect.

Îmi place să fiu sora mai mică deși nu mă simt așa. Nu întotdeauna.

Cu capul în poala mamei.

Aștept.

În dreptul ochilor mei, astăzi parcă mai miopi ca niciodată, sclipește în lumina rece a neonului pietricica inelului meu, primit cadou la terminarea clasei întâi, aflat acum pe inelarul mamei mele. Piatra e din plastic dar e spectaculoasă, strălucește în toate culorile ca un bec de pe ringul de dans.

Am 8 ani împliniți și aștept să intru în operație. De fapt, încă nu știm dacă azi vom intra. Așteptăm de trei zile. Avem nevoie de cristalin pentru transplant. Așteptăm morții zilei. Cu puțin noroc – un accident de circulație, un infarct, un înjunghiat – azi vom primi ce ne trebuie. Cu puțin noroc, de mâine, ceața de pe ochi se va ridica asemenea unui voal vechi și îmbăcsit, sfâșiat de lumina unui soare arzător.

*

1982. Februarie.

Spitalul Militar Central. Clinica de Oftalmologie.

Frig, afară și înăuntru.

Pe culoare agitație, strigăte, rar un râs sănătos, zgomotul tăios al casoletelor cu ustensile medicale, scârțâit de roți. Într-o rezervă cu două paturi suntem eu, Raluca și Memi împreună cu o doamnă mai în vârstă care e operată de glaucom. Nu vede decât cu un ochi. Cu cel abia operat. De fapt, așteaptă să vadă dacă vede. Încă nu i-au scos pansamentul. Pe fereastră nu se văd decât colțuri de clădiri, muchii de ziduri, cenușiu, tern și apăsător. Da, cred că simt și frică dar mai ales un intens, incurabil plictis.